

КОРПУС ТА ЙОГО МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВЕРИФІКАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ АСОЦІАТИВНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ

Грищук Ю. В.

Київський національний лінгвістичний університет

Розвиток корпусної лінгвістики, побудова та використання текстових корпусів є однією з актуальних проблем прикладного мовознавства. Під корпусом текстів розуміють: 1) сукупність текстів, відібраних із дотриманням певних принципів, розмічених за певним стандартом і забезпечених спеціалізованою пошуковою системою; 2) “організоване комп’ютерне зібрання писемних і/або усних текстів будь-якої національної мови, якому притаманні обов’язкові ознаки і який призначений для наукового та практичного вивчення цієї мови” (Демська, 2011, с. 36); 3) потужний інструмент вивчення мови, а також нова ідеологія, яка орієнтує дослідника на текст як головний об’єкт теоретичної рефлексії (Плунгян, 2008, с. 14).

Робота з корпусом передбачає використання спеціального програмного забезпечення (Жуковська, 2013, с. 92): конкордансерів (MonoConc, LEXA, MicroConcord, WordSmith, TACT, WordCruncher, Manatee (Bonito), IMS Corpus Workbench (CQP), LEXA, XAIRA) та корпусних менеджерів (Virtual Corpus Manager, AntCont, EXMARaLDA Corpus-Manager), що дозволяє вирішувати різні завдання в межах не лише лінгвістичних, а й соціо- та психолінгвістичних досліджень. До прикладу, корпусні менеджери можна розглядати як інструменти для складання стимульних списків – маркерів певних фрагментів дійсності (за ключовими словами), які пропонуються респондентам для отримання їхніх миттєвих реакцій на ці подразники під час проведення асоціативного експерименту. Таким чином, корпусна діагностика – це один із ефективних способів верифікації стимульних слів-маркерів досліджуваного поняття та їх синонімічних рядів у мультимовних корпусах.

ЛІТЕРАТУРА

- Демська, О. (2011). Текстовий корпус: поняття і визначення. *ДИВОСЛОВО*, 10 (655), 35–37.
- Жуковська, В. В. (2013). *Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник*. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка.

Інформація до проекту (для подальшої публікації) “Корпусно-експериментальна діагностика резилентності представників різних лінгвокультур та розробка поведінкових моделей їх адаптації до кризових явищ”. URL: <https://knlu.edu.ua/ru/research/naukovodoslidni-temi/proekti-molodikh-vchenikh>

Плунгян, В. А. (2008). Корпус как инструмент и как идеология: о некоторых уроках современной корпусной лингвистики. *Русский язык в научном освещении*, 2 (16), 7–20.

CORPUS AND ITS POSSIBILITIES FOR ASSOCIATIVE EXPERIMENT RESULTS VERIFICATION

Hryshchuk Yu. V.

Kyiv National Linguistic University

The development of corpus linguistics, construction and use of text corpora is one of the urgent problems of applied linguistics. Text corpus is defined as: 1) a set of texts selected in accordance with certain principles, marked according to a certain standard and provided with a specialized search engine; 2) “organized computer written and / or oral texts collection of any national language, which has the obligatory features and which is intended for scientific and practical study of this language” (Demska, 2011, p. 36); 3) a powerful tool for learning the language, as well as a new ideology that focuses the researcher on the text as the main object of theoretical reflection (Plunhian, 2008, p. 14).

The researcher can work with the corpus using special software (Zhukovska, 2013, p. 92): concordancers (MonoConc, LEXA, MicroConcord, WordSmith, TACT, WordCruncher, Manatee (Bonito), IMS Corpus Workbench (CQP), LEXA, XAIRA) and corpus managers (Virtual Corpus Manager, AntCont, EXMARaLDA Corpus-Manager). This allows to solve various problems within not only linguistic but also socio- and psycholinguistic research. For example, corpus managers can be considered as tools for compiling stimulus lists – markers of certain fragments of reality (by keywords), which are offered to respondents to obtain their immediate reactions to these stimuli during the associative experiment. Thus, corpus diagnostics is one of the effective ways to verify the stimulus words-markers of the studied concept and their synonymic series in multilingual corpora.

LITERATURE

- Demska, O. (2011). Text corpus: concepts and definitions. *DYVOSLOVO*, 10 (655), 35–37.
- Zhukovska, V. V. (2013). *Introduction to corpus linguistics: a textbook*. Zhytomyr: Vydavnytstvo ZhDU im. I. Franka.
- Project information (for further publication) “Corpus and Experimental Diagnostics of Resilience of Different Language Cultures Representatives and Behavioural Models Development for Adaptation to Crisis Phenomena”. URL: <https://knlu.edu.ua/ru/research/naukovo-doslidni-temi/proekti-molodikh-vchenikh>
- Plunhian, V. A. (2008). The corpus as a tool and as an ideology: about some lessons of modern corpus linguistics. *Russkyi yazyk v nauchnom osveshchenyy*, 2 (16), 7–20.

КОРПУСНИЙ МЕНЕДЖЕР ANTCONC ТА ЙОГО МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЧАСТОТИ КЛЮЧОВИХ СЛІВ РІЗНИХ МОВ

Капранов Я. В.

Київський національний лінгвістичний університет

На базі Київського національного лінгвістичного університету реалізується наукова робота молодих вчених “Корпусно-експериментальна діагностика резилентності представників різних лінгвокультур та розробка поведінкових моделей їх адаптації до кризових явищ” (номер державної реєстрації – 0120U102482, керівник – д.філол.н., доц. Капранов Я. В., співкерівник – д.філол.н., доц. Черхава О. О.), що виконується за рахунок коштів Державного Бюджету України.

Для виконання одного з поставлених завдань – укладання анкети для проведення вільного асоціативного експерименту з представниками різних соціальних груп Великої Британії, Французької Республіки, Федеративної Республіки Німеччини, Республіки Польща й України – колектив вирішив використати корпусний менеджер AntConc.

На сьогодні корпусний менеджер AntConc (розробник – Dr. Laurence Anthony) – це комп’ютерна програма, яка дає можливість науковцям різних сфер знань здійснювати обробку корпусів першого порядку, тобто